

2019-24-0152-00084

Skrivelse af 9. juli 2019 fra Syd- og Sønderjyllands Politi (3300-89110-00228-18)

Embedsdyrlægen observerede ved det levende syn på slagteriet et svin med endetarmsprolaps. Svinet blev transporteret sammen med andre svin. Ved undersøgelsen efter slagting fandtes endetarmen revet i stykker, med vævsdød og ødem i tarmslimhinden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående lægges til grund, har svinet med sygdomsmerke ... derved været udsat for ufor-svarlig behandling, grovere ufor-svarlig behandling, eller grovere ufor-svarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelse af 5. september 2018, at embedsdyrlægen ved det levende syn på slagteriet observerede et svin med rektalprolaps af en størrelse og karakter, der gjorde, at svinet blev taget fra til klinisk undersøgelse. Svinet var ikke transporteret adskilt fra andre svin.

Af anmeldelsen fremgår endvidere, at *"Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr kunne det konstateres, at prolapsen havde en diameter på ca. 08-10 cm. Den hang omkring 6 cm ud af anus, og der fandtes både indtørrede områder med vævsdød langs randen samt let blodige og meget flossede områder i det yderste område. Sammenholdt med vævsdød i andre områder, har tilstanden stået på over flere dage..."*

Ved undersøgelsen efter den slagtemæssige behandling af slagtekroppen fandtes tarmslimhinden gennembrudt flere steder og endetarmen er revet i stykker, og der ses vævsdød (nekrose) flere steder. På oversiden af tarmen ses tydeligt den kraftige ødemdannelse (væskeindlejring i bindevævet) og blødninger under bindevævet."

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Dyr med endetarmsprolaps skal ydes adækvat og sufficient undersøgelse og behandling, når lidelsen opstår. Vurderes et tilfælde af endetarmskrængning at være egnet til behandling, finder Rådet, at dyret skal isoleres i en sygesti med passende bekvemt underlag, smertebehandles og vurderes dagligt. Hvis dyret ikke bedres væsentligt eller kommer sig inden for en uge, skal det aflives.

Rådet finder, at slagtesvinets situation skulle have været erkendt og afhjulpet på et tidligere tidspunkt i besætningen, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at svinet var blevet sufficient undersøgt og behandlet, så snart prolapsen var blevet konstateret ved det daglige tilsyn, eller såfremt prolapsen ikke fandtes egnet til behandling, var blevet aflivet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at slagtesvinet, ved ikke at være underkastet løbende vurdering og rettidig aflivning under opholdet i besætningen samt ved at være læsset og transporteret til slagteriet, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis svinet ... tidligere havde haft en udskudt endetarm der var blevet behandlet, vil tarmen så på grund af belastning under transporten kunne udskydes på ovenstående måde?

Svar ad 2:

Risikoen for genopståen (recidiv) af en endetarmsprolaps afhænger af flere forhold, herunder hvorledes denne er blevet behandlet. Behandling kan bestå af medicinsk behandling, en simpel reponering (skubbe/føre tilbage på plads), en reponering med anlæggelse af sufficient sutur, en kirurgisk fjernelse af udadkrængede dele eller - såfremt behandling ikke skønnes dyreværnsmæssig eller økonomisk forsvarlig – ved aflivning af dyret. Svinet skal desuden isoleres i aflastnings- eller sygesti med passende bekvemt underlag. Risikoen for genopståen er størst ved medicinsk behandling og simpel reponering.

Mens medicinsk behandling og simpel reponering kan foretages af ejer under instruks af en dyrlæge, så vil anlæggelse af sutur eller kirurgisk fjernelse af udadkrængende dele forudsætte veterinærfaglig behandling. Der foreligger ikke i den aktuelle sag oplysninger om, hvornår eller hvorledes svinet er blevet behandlet i besætningen.

Genopståen af en prolaps, der er behandlet medicinsk eller ved simpel reponering kan ske under flere forhold, herunder ved transport. Der henvises i øvrigt til svar ad 3.

Spørgsmål 3:

Kan Rådet udtale sig om varigheden af ovenstående lidelse og om, hvorvidt svinet var egnet til transport?

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens beskrivelse at *"Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr kunne det konstateres, at prolapsen havde en diameter på ca. 08-10 cm. Den hang omkring 6 cm ud af anus, og der fandtes både indtørrede områder med vævsdød langs randen samt let blodige og meget flossede områder i det yderste område. Sammenholdt med vævsdød i andre områder, har tilstanden stået på over flere dage..."* og *"Ved undersøgelsen efter den slagtemæssige behandling af slagtekroppen fandtes tarmslimhinden gennembrudt flere steder og endetarmen er revet i stykker, og der ses vævsdød (nekrose) flere steder. På oversiden af tarmen ses tydeligt den kraftige ødemdannelse (væskeindlejring i bindevævet) og blødninger under bindevævet."* Embedsdyrlægens beskrivelse understøttes af fotodokumentation.

Det fremgår af køresedlen, at svinet blev afhentet i besætningen kl 9:13, og at tilstanden observeres ved aflæsning på slagteriet samme dag kl 11:55. Svinet har således været transporteret ca. 2½ time. På baggrund af embedsdyrlægens beskrivelse og fotodokumentationen, specielt forekomsten af områder med vævsdød, vurderes endetarmsprolapsen at være ældre end 2½ time, skønsmæssigt

mindst 1 dag gammel. Tilstanden vurderes, at være blevet yderligere kompliceret under transporten, idet svinet ikke var transporteret adskilt fra andre svin. Områder af prolapsen fremstod således ”... *let blodige og meget flossede...*”, hvilket kan tilskrives traumatisering under transporten, eventuelt som følge af bid fra andre svin.

Rådet finder, at svinet har været uegnet til transport.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Ja. Det fremgår af sagens akter, at svinet skulle være blevet behandlet for endetarmsprolaps i besætningen. Dokumentation for dette, eksempelvis i form af erklæring fra besætningsdyrlægen eller fra medicinoptegnelser, fremgår ikke af sagens akter.

Endvidere henvises til Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste samt Rådets reviderede udtalelse af 1. oktober 2013 om svin med rektalprolaps, som kan findes på [Rådets hjemmeside](#)

Afgørelse:

De tiltalte (besætningsejer, chauffør og transportvirksomhed) blev frifundet. Det kunne efter bevisførelsen ikke anses for bevist, at nogen af de tiltalte havde udvist den fornødne uagtsomhed i forbindelse med pålæsning og transport af det omhandlede slagtesvin, så det kunne føre til dom.